

Leo Trotskij (6 juni 1925)

”Moskvas anda” och Kina

Till minnet av de mördade arbetarna och studenterna i Shanghai

Times, den engelska bourgeoisins ledande tidning, skriver att de kinesiska folkmassornas rörelse är ett utslag av ”Moskvas anda”. Nå vi är denna gång beredda att instämma i det konservativa påståendet. Den engelska pressen i Kina och på de brittiska öarna brännmärker de strejkande arbetarna och studenterna som bolsjeviker. Nå, vi är beredda att till en viss grad understödja även detta förskräckliga avslöjande. I själva verket, de kinesiska arbetarna och studenterna vill inte att den japanska polisen skjuter ner dem, de förklarar proteststrejk och visar sin vrede på gatorna. Det är således klart att ”Moskvas anda” härskar här. Den kinesiske studenten, uppfylld av sympati med de kämpande arbetarna, ansluter sig till strejken mot övervåldet genom främlingarna. Det är klart, hos studenterna har vi att göra med bolsjeviker.

Vi från Moskva är beredda att ta på oss alla beskyllningar och avslöjanden. Men vi skulle till detta vilja tillfoga att de bästa agenterna för utbredandet av ”Moskvas anda” i östern är de kapitalistiska politikerna och journalisterna. På den ovetande kinesiske kulins fråga: ”Vad är en bolsjevik” får han av den borgerliga engelska pressen till svar: ”En bolsjevik är en sådan kinesisk arbetare, som inte önskar att den japanska och engelska polisen skjuter ner honom; bolsjevik är varje kinesisk student, som broderligt räcker handen åt den blodöverströmmade kinesiske arbetaren; bolsjevik är varje kinesisk bonde, som icke går med på att utländska våldsmakter styr och ställer på hans mark.” En sådan utomordentlig definition på bolsjevismen gör den reaktionära pressen på jordklotets båda hemisfärer.

Kan man föra en bättre, mer övertygande, allomfattande propaganda i östern? Och till vad, tillåt en fråga, behöver vi i östern och även i västern, hemliga agenter med Moskvas pengar i den ena fickan och gift och dynamit i den andra fickan? Är kanske skolade agenter i stånd att åstadkomma en tusendel av det uppfostrande arbete, som *Times* och dess kumpaner uträttar – detta måste vi vara tacksamma för – alldeles gratis i alla delar av världen? När den s.k. Moskva-agenten skulle vilja säga den undertryckte kinesen att Moskvas politik är en politik till befriande av förtryckta klasser och av oket nedtyngda nationer, så skulle kinesen måhända inte tro detta, utlänningarna har ju så ofta bedragit honom! Men i stället kommer han att helt och fullt blir troende, när detsamma sägs honom om Moskva av Moskvas värsta fiende i gestalten av en konservativ engelsk tidningsman.

När den halvnakne och halvt uthungrade kinesiske arbetaren, som är nedtryckt och förolämpad, börjar att förnimma sitt människovärde, säger man till honom: Moskvas agenter har hetsat upp dig! När han förenar sig med andra arbetare för att kämpa för sin elementäraste människorätt, får han höra: Detta är ”Moskvas anda”! När han går ut på sin egen stads gator för att försvara sin rätt till livet och utvecklingen, skriker man till honom: Det är bolsjevism!

Så styr den revolutionära uppfostran sin kurs steg för steg under ledning av den utländska polisen och de internationella journalisterna, vilka har polisaktigt tänkesätt. Och i avsikt att inpräglade de politiska lärorna i hans minne, släpar den engelska polisen, sedan kinesiska arbetare och studenter blivit nedskjutna dussinvis och i hundratal, honom ned i de engelska fängelserna i Shanghai. På detta sätt fulländar han på snabbaste sätt sitt politiska vetande. Från och med nu vet varje kines att ”Moskvas anda” är den revolutionära solidaritetens anda, som hjälper den förtryckta i kampen mot förtryckarna, å andra sidan förkroppsligar den i de brittiska källarnas fängelser härskande atmosfären den ”brittiska frihetens” anda.

Med detta skulle i kunna sluta, ty finns något mer att tillägga den kapitalistiska pressens utomordentliga och övertygande propaganda till Moskvas förmån? Men vi lägger märke till

att vårt samtal med de konservativa girigt avlyssnas av den liberale arbetarpolitikern av MacDonalds slag. ”Se nu”, säger han undervisande i det han syftar på *Times* huvudredaktör, ”vi har alltid sagt att våra konservativa arbetar åt bolsjevismen”. Och detta är fallet. De konservativa eller rättare sagt, de reaktionära – nu är alla kapitalistiska partier reaktionära – utgör en oerhörd historisk kraft, som stödjer sig på kapitalet och ger uttryck åt dess huvudintresse. I detta hänseende har MacDonald rätt, ty om inte kapitalets krafter fanns, så skulle det varken i öster eller väster finnas någon bolsjevism. Men så länge kapitalets makt och ok finns till, så kommer ”Moskvas anda” att bana sig väg överallt. I avsikt att ”ordna upp” händelserna i Shanghai och för att mota ”Moskva”, framkastade liberalerna och mensjevikerna ett förslag om en internationell konferens för den kinesiska frågan, varvid de sluter ögonen för den omständigheten, att det är samma gentlemän på vilkas befallning arbetare och studenter blivit nedskjutna i Shanghai, som på denna konferens kommer att bli de avgörande.

Kanske har MacDonald ett program färdigt för denna konferens? Om inte, så kan vi lämna honom vårt eget. Det är mycket enkelt. Det kinesiska huset tillhör kineserna. I detta hus bör man endast inträda sedan man knackat på dörren. Husets herre har rätt att endast släppa in vännen och jag bort den som han anser vara sin fiende. Detta är till att börja med vårt program. Ni kommer att avböja det emedan det för ert luktsinne känns att vara fullständigt genomsyrat av explosiv ”Moskvas anda”. Men just därför kommer det att skaffa sig tillträde i varje förtryckt kines och varje ärlig engelsk arbetares medvetande. Detta program innehåller den väldigaste inte kraft. Under dess fana dör studenter och arbetare i Shanghai. Det på Shanghais gator utgjutna blodet kommer att smitta massorna med ”Moskvas anda”. Denna anda tränger fram överallt och är omöjlig att besegra. Den kommer att underkasta sig hela världen genom att befria den.

Publicerad i *Folkets Dagblad Politiken* 28.8 1925. Översättningen något moderniserad.